

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561¹

ศดาญ แก้วประภา²

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ปัญหาที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน นับว่าเป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนานและเป็นปัญหาใหญ่ของทุกประเทศทั่วโลก ซึ่งทุกประเทศต่างให้ความสำคัญที่จะขจัดหรือหยุดปัญหานี้ แต่ปัญหานี้ก็ยังไม่มิตีท่าว่าจะหมดไป และยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศที่ด้อยพัฒนา จนเข้าไปเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ

สำหรับการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อเสถียรภาพทางการเมือง การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ในรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยเริ่มมีการตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด ความพยายามในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทยได้เริ่มต้นเห็นชัดเจนจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กำหนดให้มืองค์กรทำหน้าที่ตรวจสอบการกระทำความผิดฐานทุจริตของรัฐ ขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.)” ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจไต่สวนวินิจฉัยการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับต่อ ๆ มาได้มีการกำหนดถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการทำหน้าที่ดังกล่าวเรื่อยมาโดยตลอดจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ใช้บังคับในปัจจุบัน

แม้จะมีการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ ควบคุม และปราบปรามการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทยในมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การทำหน้าที่ในการปราบปราม

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ปภาศรี บัวสวรรค์ และรองศาสตราจารย์กัธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเป็นความหวังหนึ่งที่จะทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันหมดไป หรือลดน้อยลงและเพื่อจะมุ่งไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจำเป็นต้องมีการ ดำเนินการปราบปรามการทุจริตและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียหายด้วยความยุติธรรมและรวดเร็วให้ทัน ต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 จึงมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบและไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เอาไว้ แต่การทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีการชี้มูลความผิด ในทางอาญาและทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาที่อาจเกิดความผิดพลาดได้เช่นกัน กรณีจึงจำเป็นต้องมีการควบคุม และตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ ต้องมีมาตรการแก้ไขความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ดังกล่าวโดยการให้มีการทบทวนมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้มีการบัญญัติถึงการทบทวนมติของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99 หรือการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีคำวินิจฉัยไปแล้ว ขึ้นพิจารณาใหม่อีกครั้ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1) ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ไม่ปรากฏมีมาก่อนในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 อันจะเป็นหลักประกันให้สิทธิแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความ ยุติธรรม และเป็นการตรวจสอบควบคุมการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อป้องกันความผิดพลาด จากการใช้ดุลยพินิจอีกด้วย

โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99 จึงให้อำนาจแก่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะขอทบทวนมติของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาอีกครั้งได้ ภายใต้เงื่อนไขต้องมีพยานหลักฐานใหม่ อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่ แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน และต้องมีหนังสือพร้อมเอกสาร และพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่การรับหรือยกเรื่องกล่าวหาขึ้นพิจารณาใหม่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1) ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องกล่าวหาขึ้นพิจารณา เนื่องจากเป็น เรื่องกล่าวหาที่ได้พิจารณาวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วไปแล้ว โดยมีการออกเลขคดีแดงกำกับเรื่องกล่าวหา ดังกล่าวแล้ว แต่ถ้าต่อมาได้มีการกล่าวหาในเรื่องเดียวกันอีก หรือผู้กล่าวหา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องกล่าวหา ดังกล่าว ประสงค์จะขอความเป็นธรรมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยกเรื่องกล่าวหาดังกล่าวขึ้นพิจารณาใหม่ อันจะมีลักษณะเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำอีกครั้ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกเรื่องกล่าวหา พิจารณาไม่ได้ ยกเว้นกรณีที่ปรากฏได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดีซึ่งอาจทำให้ผลของ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะรับหรือยกเรื่องกล่าวอ้างกล่าวขึ้นพิจารณาใหม่ได้อีกครั้ง

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ข้างต้น จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายบางส่วนยังคงมีกรณีที่มีปัญหาในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติที่สำคัญหลายประการดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการขอทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99 ให้สิทธิเฉพาะผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยมีมติชี้มูลความผิดผู้ถูกกล่าวหา ในเฉพาะเรื่องความผิดทางวินัย ขอทบทวนมติดังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับเรื่อง โดยต้องมีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา จะเห็นได้ว่า แม้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะมีเจตนารมณ์ในการควบคุมและตรวจสอบความผิดพลาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จากหน่วยงานภายนอก เปิดโอกาสให้มีสิทธิโต้แย้งในลักษณะเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อหน่วยงานที่ออกคำสั่งก็ตาม แต่ก็มีปัญหาในการบังคับใช้อยู่มากมายที่ผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับการทบทวนและเปลี่ยนแปลงมติไปจากเดิม

2. ปัญหาเกี่ยวกับการรับหรือยกเรื่องกล่าวหาขึ้นพิจารณาใหม่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1) ซึ่งห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องกล่าวหาหรือประเด็นในเรื่องกล่าวหาที่ได้มีการวินิจฉัยมีมติเสร็จเด็ดขาดไปแล้วขึ้นพิจารณา เว้นแต่จะให้มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป จึงเห็นได้ว่า การจะรับเรื่องกล่าวหาใดขึ้นพิจารณาได้นั้น ต้องไม่ใช่เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว การจะพิจารณาว่าเรื่องกล่าวหาใดได้มีการวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว จึงหมายถึงเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ต้องมีการดำเนินการอื่นใดหลังจากมีการปฏิบัติตามมติเรียบร้อยแล้ว รวมถึงกรณีที่ไม่ได้มีการขอทบทวนมติหรือการขอทบทวนมติไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99 ด้วย จึงมีลักษณะคล้ายกับการขอให้มีการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่อีกครั้ง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากบทบัญญัติกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้บุคคลใดก็ได้สามารถร้องขอให้มีการตรวจสอบหรือพิจารณาในเรื่องกล่าวหา หรือประเด็นในเรื่องกล่าวหาใหม่อีกครั้งได้หมด เป็นการสร้างภาระในการทำงานและต้องมาวินิจฉัยในเรื่องนั้น ๆ ซ้ำใหม่อีกครั้งในหลาย ๆ รอบ โดยที่ไม่จำเป็น

3. ปัญหาการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีการดำเนินการดำเนินคดีทางอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 93

การที่บทบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้อัยการสูงสุดจะต้องพิจารณาสำนวนการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางอาญาและส่งให้อัยการสูงสุด ภายในกรอบระยะเวลาตามกฎหมาย โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1) และมาตรา 99 ไม่ได้กำหนดหรือกล่าวถึงการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในส่วนที่มีการชี้มูลความผิดทางอาญา หรือการดำเนินการกรณีที่มีผู้ขอทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือขอให้รับหรือยกเรื่องกล่าวหาหรือประเด็นในเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไปแล้ว ขึ้นพิจารณาใหม่เอาไว้ หากพิจารณาจากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 93 อัยการสูงสุดจะต้องมีการพิจารณาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพิจารณาว่าสมควรเพียงพที่จะฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจหรือไม่ หากไม่สมควรและให้มีการตั้งคณะทำงานร่วมเท่านั้น ไม่สามารถจะชะลอหรือพักการพิจารณาชั่วคราวในกรณีที่มีการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใหม่อีกครั้ง หรือไม่รับหรือคืนเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีการพิจารณาทบทวนมติและมีการเปลี่ยนแปลงมติไปจากเดิมได้ จึงอาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องถูกดำเนินคดีในชั้นศาลไปโดยที่ไม่มีโอกาสโต้แย้งหรือเปลี่ยนแปลงมติเดิมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรง ฉะนั้น เมื่อกฎหมายเปิดโอกาสให้มีการทบทวนมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แล้ว จึงควรมีการกำหนดขั้นตอนการพิจารณาของอัยการสูงสุดให้รองรับกับการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีการทบทวนเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขมติเดิมที่ออกโดยผิดพลาดหรือผิดพลาด หรือมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานใหม่ทำให้มติเดิมต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ผู้เขียนขอแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการขอทบทวนมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 99 เห็นควรให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความ ดังนี้

มาตรา 99 “เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ถูกกล่าวหา มีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา หรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ถูกกล่าวหาผ่านทางผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีหนังสือพร้อมเอกสารและ

พยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนคดีนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับเรื่องหรือรับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในการพิจารณาทบทวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด ภายในหกสิบวันนับแต่ ได้รับคำขอทบทวนคดี เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเป็นประการใดให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนทราบเพื่อดำเนินการ ต่อไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

พยานหลักฐานใหม่ ตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ ที่มีได้มีการกล่าวอ้างหรือมีอยู่ในสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำวินิจฉัย รวมถึงพยานหลักฐานที่เดิมมีอยู่แล้ว แต่มิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้ในการ ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากขณะทำการไต่สวนไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่ามิพยานเช่นนั้น อยู่หรือไม่ อาจนำพยานเช่นนั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

2. ปัญหาเกี่ยวกับการรับหรือยกเรื่องกล่าวหาขึ้นพิจารณาใหม่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 54 (1) เห็นควรให้แก้ไขและเพิ่มเติมข้อความ ดังนี้

มาตรา 54 (1) “ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา

(1) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาด แล้ว เว้นแต่ กรณีข้อกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่รับหรือไม่ยกขึ้นพิจารณา ได้มีพยานหลักฐาน ใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป หรือกรณีข้อกล่าวหาที่มีมติวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูก กล่าวหาได้มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

พยานหลักฐานใหม่ ได้แก่ พยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุ ที่มีได้มีการกล่าวอ้างหรือ มีอยู่ในสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำวินิจฉัย รวมถึงพยานหลักฐานที่เดิมมีอยู่แล้ว แต่มิได้ยกขึ้นกล่าวอ้างไว้ในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากขณะทำการไต่สวนไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่ามิพยานเช่นนั้นอยู่ หรือไม่อาจนำพยาน เช่นนั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้”

3. ปัญหาการทบทวนคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีต่อการดำเนินคดีทางอาญา ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 93 เห็นควรให้แก้ไข และเพิ่มเติมข้อความ ดังนี้

มาตรา 93 “เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา 91 ให้อัยการสูงสุดพิจารณา เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับสำนวน

ให้นำความในมาตรา 77 มาตรา 78 มาตรา 80 มาตรา 81 มาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 84 มาตรา 85 และมาตรา 86 มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม

กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีการทบทวนมติตามมาตรา 99 หรือพิจารณารับหรือยกเรื่องกล่าวหาประเด็นในเรื่องกล่าวหาที่พิจารณาเสร็จเด็ดขาดขึ้นพิจารณาใหม่ โดยมีผลให้มติในคำวินิจฉัยเดิมของสำนักงานไต่สวนที่ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเปลี่ยนแปลงไป ทำให้หรือน่าเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา หากอัยการสูงสุดยังมิได้พิจารณาสั่งฟ้องผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งอัยการสูงสุดทราบถึงมติในคำวินิจฉัยที่เปลี่ยนแปลงใหม่ และให้อัยการสูงสุดพิจารณาในคำวินิจฉัยที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ประกอบสำนักงานไต่สวนในการพิจารณาดำเนินการฟ้องคดีด้วย”

เอกสารอ้างอิง

เกียรติศักดิ์ พุฒพันธุ์. การแก้ไขทบทวนคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. คำอธิบายพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2540.

นรุฒม์ พัฒนไพศาลชัย. “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564.

บรรเจิด สิงคะเนติ. หลักการพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญใหม่.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2547.

วิรุจน์ สุจริต. “ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกักบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานของคณะกรรมการ ป.ป.ช..”

การศึกษานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557.

เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ. โครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ป.ป.ช., 2553.